

UJ CIMBORA

IRODALMI LAP GYERMEKEK SZÁMÁRA

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **FERENCZY MARGIT.** (FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA)

Halászkok a folyón.

VI. ÉVFOLYAM
21. sz.

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER

1938. SZEPTEMBER
1.

Apa születésnapjára.

Irtta: Károlyi Lajos.

Valóra válnak e
Színes gyermekálmok?
Soha se hullnak le
A piros virágok?
Zöld erdő madara
Énekel, énekel?
Lelkem apám, engem
Örökké szeretel?

Lehet, hogy az álom
Semmivé lesz sorba,
Lehet, hogy a virág
Lehull mind a porba,
Zöld erdő madara
Nem fog énekelni:
De te, édes, érzem,
Mindig fogsz szeretni.

Születés napodon
A szívembe zárlak,
Kicsi testvéremmel
Téged, léged várlak.
Ha rossz is a világ
Csak te szeress minket.
Oh, ölelj a meleg
Szívedre bennünket.

Hogy írjuk?

Örömmel látjuk érdeklődéseket kis cimborák „Hogy írjuk” rovat iránt. Kelemen Béla III. g. ot., aradi olvasónk azt írtad, hogy azóta, amióta megfigyeled az Új Cimborában, hogyan kell írni az egyes szavakat — sokat javult a helyesírásod. Péter Aranka II. g. ot. Temesvár, te is a hasznát vetted már ennek a rovatnak. Nos, akkor nem hiába állítottuk be ezt a rovatot. — Figyeljétek továbbra is a folytatásokban közölt részeket. Még mindig „b” betűs szavakat közlünk:

botránkozik, botránkoztat, botrány, botránnyos, bögyöly, bölcsesség, briliáns, bronz, bronzkorszak, bruttó, bruttószűly, bú, búja (szomorúsága), buja (lazaerkölcsű) ezt már rövid „u”-val írjuk, búbanat, búcsú, búcsúszó, bugyor, bugyrod, buggyan, bujik vagy buvik mindkettő helyes, bujtani, bujtatni.

DALOLJATOK KIS CIMBORÁK.

Kérjétek meg szüleiteket, nagyobb testvéreiteket, hogy tanítsanak meg ennek a szép dalnak a dallamára. Akkor majd, kirándulásokon együtt vígadhatunk nótaszó mellett.

*

Szépen dalol este a kis csalogány,
Ugy örül a lelkem vidító dalán,
Elmerengnek rajta s úgy elhallgatom.
Csak dalolj hát nékem drága dalnokom.

TOBORZÓ.

A nyári toborzók közül ne felejtjük ki a kis Henner Arankát sem, aki Pintér Attilát, Tar Juditot és Miklós Zsuzsikát toborozta be az Új Cimborák közé Nagybányán.

Külön köszönetünket fejezzük ki az ő kedves mamájának: Henner Lajosnénak, aki Stempel Zoltit toborozta be.

Az ő toborzásával kapcsolatban kérjük a többi mamákat és felnőtteket is, hogy segítsék elő a gyermekeik toborzását, hogy ezáltal is megszerezhessék nekik azt az örömet, amit a toborzás jelent, vagyis a gyermeknek az a felemelő érzése, hogyha többel nem, de egy új kis cimborával és is gyarapította, erősítette az Új Cimborák táborát.

Találós kérdések.

Milyen levél van legtöbb az erdőn? (Csutkás.)
Melyik füvet ismeri a vak is? (A csalánt.)
Melyik országnak van a legtöbb gyarmata?
Kik a legjobb magyar footballisták?
Hányban volt Egervár ostroma? S kik tüntették ki ekkor különösen magukat?
Melyik foglalkozás tetszik neked legjobban?
Milyen halakat láttál már életedben?
Melyik a világ legnagyobb hegyesücske?
Ki volt Ausztrália felfedezője?
Hányban volt a nándorfehérvári csata?
Ki a legnagyobb magyar magasugró?
A borsó virága melyik családba tartozik a növénytan maghatározás szerint?

Megkezdődött az új iskolaév.

Irta: **Móráné Ősz Rózsa.**

Megsárgult már a falevél,
Szomorúan fujja a szél,
Falevélből könyvlevél lesz,
Ágacskából ceruza,
Költözik az erdő, mező az iskola padokba.

A fiatal kis nyulacskák
Az erdei pataknál,
Úgy olvastam, valamennyi,
Iskolába mind beáll.
A tanító — Ugró Bugri
Tasifüles bácsika —
Arról tanít reggel-este,
Hogy veszélyes a puska.

A szorgalmas hangya népség
Földalatt tart iskolát.
Ott tanulnak mindent, mi szép.
A szorgalmat, s a munkát.
Kis diákok fel hát mi is.
És tanuljunk minden jót.
Csak így kapunk uzsonnára
Almát, körtét, meg diót.

Az elvetett betűk.

Irta: **Móráné Ősz Rózsa.**

A kanyargó folyó mellett volt a falu, s a faluban lakott egy igen szegény, öregasszony, Ágnes néninek hívták. Fehérre volt meszelve kicsiny házikója, s a lefolyó esővíz barázdákat festett reá.

Volt ennek az öreg asszonynak egy igen régi könyve. Ebből szokott vasárnap délután olvasgatni, ha szépen sütött a nap, mert máskor már nem látta a kopottas betűket. Pedig nagyon sok csodás történet volt abban a könyvben, csak a szemüveget abba az időbe nem minden embernek osztogatták. S mivel nem tudta olvasgatni, annál több ideje volt gondolkozni azokról a csodálatos dolgokról, amiről az öreg betűs könyv beszélt. Így történt, hogy egyik őszi éjszakán, az öreg könyvéről álmodott Ágnes néni. Egy fehér ruhás angyal hozta a könyvét és így szólt Ágnes nénihez:

— Vesd el a betűt és akkor leszel boldog, amikor a betűk teremni fognak, addig pedig mindig imádkozzál.

Felébredt az öregasszony, tett-vett egész nap, de az álom csak nem akart kimenni a fejéből. Nem tudta hova vesse el ő azt a teméntelen sok betűt. Amint így tünölgödik az ajtó előtt, csak oda jön a kis unokája, Jánoska.

— Min gondolkozik kend nanyóka? — kérdezte a gyermek.

— Azon gondolkozom édes fiam, kinek adjam ezt a könyvet, hogy olvasson, mert én már nem látok.

— Bizony én olvasnék, nanyó, de nem tu-

dok — mondta a kis fiú és nagy áhitattal nézte a betűket.

Az öreg asszonynak akkor is az angyal szava járt az eszébe. Ime, ha a kis unokája lelkébe elvetné a betűket.

— Nő, gyere Jánoska, minden délben, amíg a marhák delelnek, jöjj ide, én megmutatom neked a betűket.

Úgy is lett. Szidta apja, anyja, de a kis Jánoska, csak leszaladt delelő időben és tanulgatta a betűket, amit a nagyanyja reszkető kézzel rajzolt a homokba. Eleget mondogatták: Minek paraszti embernek a tudomány." Nanyónak más dolog, ő a kisasszony mellett volt, mint játszótárs és ott tanulgatta a betű vetést, hogy a kisasszonyka (már azóta öreg méltóságos asszony) el ne unja egyedül az olvasás-írás mesterségét. De Jánoskának beszélhetek. Ő egész nap fehér fa darabkára fekete szénrel rajzolgatta a betűket, délbe meg elment a nagyanyóhoz. A falusiak egyre csufolták, el is neveztek János diáknak. De a fiucska nem törődött vele. Kicsi lett neki a falu határa és el szeretett volna menni olyan emberek közé, akik nem gúnyolják ki, ha könyvet látnak a kezébe.

Akkor történt, hogy meghalt az öreg tiszteletes úr és új pap került a helyébe, aki minden féle ujitást hozott a faluba, még iskolát is akart állítani.

— Ugyan minek — mondta egy öreg bácsi — ott van a János diák, úgy olvas, mint a pap a templomban és mégsem veszi semmi hasznát.

Igy figyelmes lett a tiszteletes a kis Jánoskára. Megszólította egyik nap a fiút a mezőn.

— Mit csinálsz fiam?

— Irok erre a fadarabra. — A tiszteletes megnézte az írást, megveregette a fiú vállát és azt mondta:

— Jól van fiacskám, gyere vasárnap délután a lakásomra.

Este örömmel újságolta el Jánoska az öreg nanyókának, hogy mit mondott a tiszteletes úr és ketten várták a vasárnapot: Jánoska és a nanyóka.

Aztán vasárnap félve ment a papi ház felé és alig volt bátorsága kinyitni az ajtót. Ott benn nagy ijedten csak forgatta a zsiros, rongyos, kis kalapját.

— Nő, fiam — mondta a tiszteletes barátságosan — olvasd el ezt a történetet hangosan, hogy én is halljam.

A kis fiúnak eleinte alig akart kimenni a hang a torkán, de azután mind hangosabban és hangosabban olvasta s már észre sem vette, hogy nem nanyóka hallgatja.

— Fiacskám, el tudnád-e mondani, amit olvastál?

El is mondta Jánoska, szinte szóra-szóra.

— Aztán szeretnél-e tanulni kis fiam?

— Igen! nagyon szeretnék, de azt mondják ahhoz sok pénz kell, apámnak meg nincsen.

— Ne búsulj, majd neked is jut a Bethlen Gábor cipójából.

Igy történt, hogy Jánoska diák öszire valóban diák lett. A tiszteletes kérésére a szomszéd falusi birtokos szekere vitte el Aiud-ra a nagyságos úrfikkal és azoknak is lett a kis inasa. Itt érte az a nagy csoda, hogy sima papírlapra is írhatta a betűket.

Teltek, multak az évek. Nyáron a gyenge tanulókat tanította és azért kapott egy-egy ócska ruhát, vagy egy pár garast; tanévben meg szolgált és, ami kis ideje volt, azt mind a betűknek szentelte. Néha írt haza egy-egy levelet, de nem volt, aki elolvassa.

— Minek háborgatni azért a papot, a kántort — mondogatta az apja — a fiú meg van, ha nem volna meg, akkor nem írna.

Nanyó csak rakosgatta egymás mellé a leveleket, s úgy érezte, hogy ő arat. Hátha még olvasta volna, hogy a fiú már kijárta a gimnáziumot és neki ítelték azt az ösztöndíjat, amivel orvosi tudományt tanulhat. Ő csak azt gondolta, nem lehet rossz sorsa, mert az öreg reszkető kezeit gyakran kulcsolta imára érette.

Már sok éve, hogy Jánoska elment a faluból, mikor híre járt, hogy az öreg Ágnes néni nagybeteg és mindig a kis unokáját óhajtja.

Egy nyári délután városi kocsí állott meg az öreg házikó előtt. Idegen úr szállt ki belőle.

— Milyen kicsi lett minden — gondolta magába. A falu, a templom, a házak minden kisebb lett, csak a nanyó iránt érzett szeretete nőtt-nőtt még nagyobbra.

Benyitott a kis udvarra, né ott szokott ülni, amikor én a betűket tanultam és oda rajzoltam a homokba. Most is ott ül és kezében tartja az ócska, öreg könyvet.

— Nanyó, nanyó — kiáltotta — és átkarolta a reszkető öreg anyókát, s bármilyen komoly úri ember lett belőle, nem szégyelte sírni.

— Jánoska! Jánoskám! — mondogatta az öreg néni és csak simogatta az unokája fejét.

Aztán elkezdett beszélni Jánoska, hogy milyen jó volt olyan nagyon szeretni a betűt, mert az idegenbe sok minden féle emberrel találkozott. Voltak, akik kigúnyolták kopott, rongyos ruhájáért. Ilyenkor megvigasztalta a — könyv. — Sokszor éhes volt és ezt is elfeledtette vele a — könyv. — Sokszor árvának, elhagyatottnak érezte magát és ilyenkor megvigasztalta a — könyv.

Pajtása, tápláléka, fegyvere volt a betű és most már célnál van, orvos.

— Tudtam, mindent tudtam — mondogatta nanyó.

— Honnan tudta?

— A levelekből!

— Aztán ki olvasta el?

Senki, de én a kezembe vettem a leveleket és a betűk beszéltek, bszéltek és megsúgták, hogy minden jól van.

— Most én gyógyítom meg nanyó! — telken-dezett János.

— Nem kell, fiam, én már jól vagyok, nagyon is jól vagyok, ennél jobban nem is lehetek. Hanem ezután jól vigyázz, mert nem lesz, aki érted imádkozzon. Én elmegyek.

Úgy is tett... Egy hét alatt el is temették az öreg nanyót. János magához vette az öreg könyvet és kijelentette, hogy ennél több örökséget nem is vár. Házán, földön osztozzanak a testvérei.

— Bolond; bolond volt mindig az öreg nanyóval együtt, — mondogatták, akik ezt hallozták.

— De mégis úr lett belőle, — mondogatta az apja. — Mennyi betűvető van ma is, aki tiszta búzát vet és konkolyt arat. Talán a termő talaj az oka, talán ti nem vagytok elég szorgalmasok gyerekek... de az is igaz, hogy sokan vetnek imádság nélkül.

Gidus csizmát vesz.

Gidus talált egy kis erszényt, pénz is volt benne, ami nagyon boldoggá tette Gidust, el is indult, hogy régi vágyát teljesítendő, csizmát vásároljon.

Ide a pénzt! Itt a csizma. Nézd csak, sarkantyú is van ám rajta. Szólt Gidushoz a csizmadia.

(Folytatjuk.)

Jószívú János és irigy Péter.

Irta: Dezső hácsi.

Volt egyszer, hol nem volt, az aranyhegyeken is túl, volt egy szegény öreg asszony. Ennek a szegény asszonynak volt egy János nevű fia, aki egyetlen gyámolítója, gondozója volt öreg édesanyjának. Egyszer azzal állott elő János, hogy ő bizony elmegy hazulról.

— Süssél nekem, édesanyám, egy tepsi pogácsát, mert bizony útnak eredek, világga indulok szerencsét próbálni.

— Elhagynád te öreganyádat, akinek nincs más támogatója, mint egyedül te magad!

— Éppen azért megyek, hogy tovább is támogathassalak téged. Itt errefelé sehol sem kapok munkát, s ha nem igyekszem szerezni, maholnap éhenhalunk. Ne félj! Azonnal visszajövök én, csak kurigáljak össze annyi summa pénzt, hogy tisztességesen megélhessünk belőle holtunk napjáig. Meglásd, édesanyám, mi még egyszer jómódba kerülünk.

— No nem bánom hát, menj! — szólt az öregasszony. Mindjárt megsütötte a korpából sült pogácsát, feltarisnyált Jánosnak, aztán keserves búcsúzkodások után a fiú útnak indult.

Hát, amint megy, mendegél, egyszer csak egy nagy erdő közepébe ér. Ott egy öreg tölgyfa alatt leült, megpihenni. Mivel éhes volt, elővette tarisnyáját, s a pogácsából falatozni kezdett.

De nemsokáig volt János egyedül, mert egy szép nagy mókus eléje termett, s kéré

hangon megszólalt: „Olyan éhes vagyok, hogy szikrázik a szemem. Adj nekem egy falatot abból a ropogós pogácsából“.

János nemcsak falatot, hanem egész pogácsát adott a mókusnak, aki azt hálásan megköszönte: „Jószívú vagy, János! Meg is ajándékozlak ezzel a kis síppal. Ahányszor komoly bajba kerülsz, csak fújj bele, s rögtön minden jóra fordul!“ Ezzel átadta a bűvös sípot Jánosnak, aztán volt mókus, nincs mókus, úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

Miután János jól kipihente magát, folytatta útját. Estefelé egy várkastélyhoz érkezett.

A kastélyban egy dúsgazdag úr lakott, akinek annyi volt a pénze, mint fővényszem a tenger fenekén. Amint János ezt megtudta, rögtön jelentkezett nála munkára, hátha szolgálatba fogadja őt jó fizetés mellett.

A dúsgazdag úr már öregember volt. Hét singes, fehér szakálla a földet érte. Szigorú, arcából, böles tekintetéből azt lehetett kiolvasni, hogy szereti a jót, az igazságot, de utálja a rosszat, a hamisságot.

— Szívesen befogadlak téged juhász-tornak! Ezer darab juhnak a gondját fogod viselni, de csak egy nap s egy éjjel. Nálam senkisémmel szolgál tovább. Ha letelt a huszonegy óra, s reggel az ezer darab juhot hiány nélkül hazavezeted, megkapod a béredet, egy jókora zacskó aranypénzt, ami egész életedre bőven elég lesz. Ha azonban a juhokat hiányosan adod át, akkor deresre huzatlak s

Szép csizma, ráncos csizma. örvendett neki Gidus, csakhogy összesen két darab egy pár, neki meg négy lába van, törte fejét, hogy mit is tegyen?

Végül is úgy döntött, hogy két-két lábát dugta egy-egy csizma szárába és nagy büszkén állingált, míg meg nem unta, lépni ugyanis egyet sem birt. Még ugrani sem lehetett.

olyan ötven botütést rakatok reád, hogy atól koldulsz. Azt is tudd meg, hogy a büntetés alól nem menekülhetsz meg. Hiába akar-nál elszökni, sújtó karom mindenütt utolér!

János elfogadta a feltételeket s beállott szolgálatba.

Ezer darab gyönyörű ezüstgyapjas juhot adtak neki számba. Mindjárt kihajtotta azokat az ezüst legelőre. Nem is volt ebben hiba. Egész nap rendesen folyt a legeltetés. S amint leszállt az alkony, a juhok és a bárányok szépen összeterelődtek, egymás mellé feküdtek, s elaludtak. János szemére is ellenállhatatlan erővel nehezedett az álom, szintén elaludt, s így a nyáj őrizetlen maradt. Igaz, hogy alig pirkadt, János talpra ugrott. Szeméből kitorölte az álmat. Körül-nézett hol jobbra, hol balra! Hej, a nemjóját! Hát egy fiabárány kevés, de még anuyit sem látott maga körül. A nyáj egészen el-tűnt.

Na, szegény János legény szörnyen meg-ijedt. Most mit csináljon? Hát mit csinált volna egyebet? Elindult a juhok keresésére. Ugyanbizony kereshette! Még nyomukra sem akadt!

Már javában reggeledett, közelgett az az időpont, mikor a nyáját haza kellett volna kísérenie. Bizony János egészen kétségbeesett, hogy az ő vigyázatlansága miatt milyen nagy kárt okozott gazdájának. Sírni tudott volna. A szégyen majd megölte.

Akkor jutott neki eszébe, hogy van egy esodasípjá, amit a mókustól kapott. Mind-járt belefűjt a sípba.

A hangra azonnal megelevenült az ezüst-mező. Hogy? Hogy nem? Én nem tudom. De láttam, mert ott voltam éppen úgy, mint most, innen-onnan csak összeverődött a juh-nyáj. Mind az ezer darab juh visszatért, nem hiányzott abból egy sem.

János boldogan terelte hazafelé a nyá-ját. Otthon hiány nélkül számolt be a juhok-kal. No, hogyha pontosan beszámolt a goud-jára bizott állatokkal, a nagy zacskó pénzt is megkapta bére fejében. A dúsgazdag ember szerencsés útat kívánt neki, s hozzátette: Te boldog leszel! Boldogságodat megérdem-led, mert jólelkű vagy! Isten vezéreljen!

János mikor hazatért azzal a rengeteg pénzzel, édesanyja örömeiben azt sem tudta, sirjon-e? nevéssen-e?

— No, édesanyám, ezután már nem fo-gunk többet nyomorogni. Ezt az egészségte-len, rozoga vályogkunyhót lebontom, s épít-tetek helyébe egy csinos, cserépfedeles, téglá-falu házat. Építették az udvar végébe egy rendes, tágas istállót, veszek abba hat ökröt s hat tehenet. Tudd meg, édesanyám, hogy tejbe-vajba fürösztetek, minden kívánságo-dat teljesítem, csak boldog légy!

Igy is történt! A faluban mindenki esodáldozott János hirtelen meggazdagodásán. Irigye is akadt nemcsak egy.

Különösen Péter, a fősvény, rosszmájú szomszéd nézte Jánost görbe szemmel. Majd-nem elpusztult a sárga irigységtől.

Nem hiába Irigy Péternek hívta őt a falu.

Mikor megtudta, hogy János egy dúsgazdag ember juhait őrizte, s egyetlen napi szolgálatért kapott egy zsák aranyat, nem volt nyugta, sem éjjele, sem nappala, elhatá-rozta magában, hogy, ha török, ha szakad, ő is útra kel szerencsét próbálni.

Természetesen Péter is pogácsát sütte-tett édesanyjával, de nem ám korpából, ha-nem finom lisztből és sok tepertyűből; cipót és paprikás szalonnát is vitt magával, kula-esát borral töltötte meg, nehogy valamikép megéhezzék, vagy megszomjazzék. Könnyen tehette ezt, mert volt módja hozzá. Tele volt kamrája s pincéje mindenféle jóval.

Kievickélt tehát nagy nehezen a nem neki való lábbeliekből és boldogan tovább állott, megtanulva azt, hogy nem kecskének való a csizma, kire mi nem talál, nem illik, ne vegye magára.

Otthonról el sem búcsúzott. Füttyörészve indult útnak. S amint ment mendegélt, ő is elért annak az erdőnek kellős közepébe, ahol János megpihent. Leült az öreg tölgyfa alá, s kezdett jóízűen falatozni.

Neki is megjelent a mókus. De most olyan sovány volt a szegény pára, mint a kisújjam. Még a szeme is kiduvadt az éhségtől.

— Könyörülj meg rajtam, s adj egy darabkát abból a porhanyó tepertyüspogácsából. Már hét nap óta befaló falást sem ettem, kinoz az éhség.

— El menj innen, te koldus féreg, mert azonnal felruglak! Hát azt hiszed, hogy a pogácsát neked sütötték? Takarodjál innen, amíg rosszabb dolgod nem lesz!

A mókus szomorúan vánszorgott az erdő sűrűjébe. De egyszer még megállott, s visszafordult.

— Gonosz lelkű vagy, Péter! Jól ismerlek, Péter! Nem is lesz többé szerencséd!

Majd éppen a te szavadtól függ az én szerencsém! — jegyezte meg Péter mérgesen, s akkorát szitkozódott, hogy esengett bele az erdő.

Nemsokára tovább folytatta az útját, s amint ment mendegélt, alkonyat táján ő is a dúsgazdag ember várkastélya elé került.

Hogy ne fonjam-szójjem hiába a történet szálát, mindjárt elmondom, hogy Péter is beállott szolgálatba az ezer juh mellé pásztornak. Neki is egy zsák arany volt a bére, ha a juhokat becsületesen őrzi, s ha másnap reggel az utolsó darabig számba adja őket. Ellenkező esetben kijár a deres az ötven kemény botütéssel.

Hát ez nem könnyű szolgálat? Deresre úgy sem kerül a sor!

Másnap reggel Péter is elvezette a juhnyáját az ezüst mezőre. A juhok szép rend-

ben legeltek estig. Estefelé lepihentek. Egy sem hiányzott közülök. Az egész nyáj esendesen elszunyókált, Péter is nagyon elálmosodott, lekoppant a szemhéja, s úgy elaludt, mint a bunda. Eltelt a hajnal, eltelt a reggel. Délig, mint a hulla, meg sem mozdult. Már jól a hasára sütött a nap, mikor kezdett ébredezni. Behúnyt szemmel vakarózott, nagyot ásított, aztán térült-fordult a subáján, s ismét tovább horkolt, minha az ártatlanok igaz álmát aludta volna. Késő délután volt, mikor teljesen föleszmélt. Nézett erre, nézett tova, nincs juh, nincs bárány.

Nem is volt ideje megrökönyödni a nyáj eltűnésén, mikor hirtelen eléje toppant a dúsgazdag öregúr.

— Te semmiházi, lusta ember! Hát csak most ébredtél fel? A szerződés szerint már rég át kellett volna adnod a gondodra bizott állatokat, s most estefelé kezdesz csak magadhoz térni? Hol vannak a juhok? Lám, lám, nem gondoztad őket lelkiismeretesen és szétszéledtek. Hát ezek után kiadom megérdemelt béredet!

Abban a szempillantásban ott termett egy hosszú pad. A pad mellett két torzborz, marcona alak állott. Megragadták Pétert, lerántották a húsz körméről, rákötötték a deresre, aztán csih-puhi felváltva, sózták rá az ötvenet. Piff, paff! Csak úgy füstölt a nadrág.

Péter ordított, lármázott, s mikor büntetését az utolsóig kikapta, az ezer darab ezüstgyapjas juh bégetve vonult el az úton hazafelé.

— Rossz ember vagy! Irigy, gonosz és fősvény! Megérdemelted a botot! — szólt a dúsgazdag öregúr.

Péter rá sem figyelt. A megérkezett juhok láttára dült-fült haragjában. Fenyegetőzni szeretett volna, de félt, hogy újra le-

kapják a deresre. Inkább hallgatott, csak az öklét szorította össze!

A hétsinges szakállú öregúr pedig a lelkébe látott.

— Most is rosszban töröd a fejedet, te javíthatatlan! Szánalmat nem érdemelsz! Még a lelkiismereted is elhagyott! Indulj, hogy ne lássalak! — kiáltott Péterre.

Igen ám! Indult volna, ha talpra tudott volna állani. De bizony csak négykézláb tudott hazáig mászni. Így térdencsúszva egy hosszú hónapig tartott a hazavánszorgása.

Még csak azt akarom elmondani, hogy

Péter nem javult meg, nyomorék is maradt mind a két lábára. Mint béna nem tudott többé dolgozni, de annál többet ivott, kártyázott, vagyonát elvesztette, s a végén koldulásból tengette életét.

János viszont a vidék leggazdagabb földesura lett. Tisztelték, becsülték őt messze földön, mert áldott, jó szívével mindenkin segített, aki őhöz jött támogatásért. Még Péteren is sokszor megesett a szíve.

Igy volt, vége volt, aki nem hiszi, járjon utána!

A gombák.

I. M. Râureanu után ford.: Nagy Kálmán.

Fruzsina mama elküldte kislányát az erdőbe gombát szedni, mert ízletesen elkészítve a gomba nagyon finom eledel.

Ment, mendegélt a leányka, merre az esze vitte s íme már vissza is tért s dicsekedve mutogatja az anyjának:

— Nézze anyukám, milyen gyönyörű goombákat szedtem!

Az igazat megvallva, csakugyan szépek voltak a gombák. Némelyik piros volt, mint a tűz lángja, néhány meg gyöngyökkel petytyegtetett.

— Ugy-e anyuka, hogy nagyon szépek! — újjongott a kislány — még volt sok olyan kékes színű is, mint, amilyent apa is hozott nemrég, de azokból nem szedtem, mert nagyon csúfak voltak.

— Azt bizony rosszul tetted lányom a nagy okos fejeddel, — korholta édesanyja — a te szép gombáid minden szépségük mellett is mérgesek és éppen azok ehetők, melyeket úgy lebecsméreltél. Így történik az nagyon sokszor a legjobb dolgokkal is a világon. Vanak cselekedetek, melyek cseppet sem szembetűnőek és mégis értékesek. Más dolgok meg a szemedet szűrják ki és mégsem érnek egy fakrajcárt sem.

Mint a gombák, melyeket annyira leértékelte, hasonlóképpen vannak emberek, akik nem cicomázzák fel magukat, mert díszüket bensőjükben, jó lelkükben viselik.

Ne csak választékos öltözetük után ítélj meg a járó-kelöket;

Mert a lélek tisztasága nem egy a szabás mesterséggel.

Melyik oldalunkon aludjunk?

A helyes alvás nézőpontjából tudnunk kell, hogy milyen az ember belső szerveinek az elhelyezése? Alvás alkalmával ugyanis arra kell törekednünk, hogy amennyire lehet, kiméljük a szív munkáját és elősegítsük az emésztőszervek működését.

Tekintettel arra, hogy a szív az ember baloldalán van, a baloldalon való alvás alkalmával különösen olyanok, akiknek szívük nem teljesen egészséges, nyugtalanság keletkezik. A nyugtalanság esetleg szorongó félelemmé fokozódhatik és ez szívdobogást váltthat ki. Ha ellenben az alvás alkalmával a jobboldalunkra fordulunk, a szív szabadon végezheti el nagy munkáját és nem lépnek fel kellemetlen érzések.

A jobboldalon való alvás az emésztőszervek működésének előmozdítása érdekében is helyes. A gyomor ugyanis úgy ürül ki legkönnyebben és legtökéletesebben, hogy ha jobboldalunkon alszunk. Az emésztés ezáltal könnyebbé válik és az álom is nyugodtabb lesz.

Az elmondottakból következik, hogy a *leghelyesebb dolog a jobboldalon való alvás, mert belső, nemes szerveink így helyezkednek el a legkényelmesebben és legjobban tudják végezni munkájukat az alvás ideje alatt is.* Hangsúlyozzuk, hogy különösen az olyanok vigyázzanak arra, hogy jobboldalukon aludjanak, akiknek valamilyen szív vagy más szervi bajuk van.

ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Felhívjuk előfizetőink figyelmét arra, hogy Klein Endréné kiadóhivatalunknak már nem áll szolgálatában, ezért részünkre semmi pénzbeszedést nem végezhet. Abban az esetben, ha valamelyik előfizetőnkél a jövőben inkasszóért jelentkezne, kérjük őt elutasítani és az esetről minket vagy szóban vagy írásban értesíteni.

Kiadóhivatal.

A Főispán urficskák.

Székely adoma után írta: Jolán néni.

— Acide annyuk az átalvetőmet... nem azt a likast te.

— Mé nem jó kenek?

— Mé nem, mé, mi közöd hezza?

Megtömte Minya bá' a pipáját komótosan. Reá gyujtott, eregetett is egy kis fáintos füstöcskét... Megelégedetten, sunyin reá nézett aztán az asszonyra.

— Ha éppeg érdekel, megmondhassam. Bé mennék Udvarhelybe.

— Aztán mé, nincs ott sokadalom.

— Mennyit firtatod, nyughassál má. Acide az átalvetőt, amit a télen szőttél.

— Azt a szépet... Borinak szöttem.

— Hátaztán, nem törík el a dereka.

— A nem, de kikoszlik, mucskos lesz

— Ne prézsmitálj. Nem látod, hogy feljött a nap, még lekéstetsz. Na, izibe...

Az asszony sóhajtott egyet s nehéz szível adta oda az átalvetőt az urának. Erőst sajnálta.

Minya bá' kiment az udvarra s megállt a körtefa alatt, amelynek ágai meg voltak támasztva az idei termés pazarsága miatt. Gyönyörködve nézte a napon aranyként csillogó harmatos gyümölcsöt. Gondosan kiválasztotta a legszebb példányokat s megtöltötte velök az átalvetőt...

— Az asszony dideregve a hűvös reggeli levegőn, de tán méginkább a kíváncsiságtól borzongva állt a pitarajtóban s úgy leskődött az ura után.

Minya bá' loppal reápillantott s vigyorogott magában. — Rázza a hideg, hogy tudhassa mé menyek. — Aztán komolyra vette az ábrázatját s hátra szólt:

— Pucold ki a bakkancsodat Sári, olyan fényes legyen, mint a tükör.

Sári aztán mérgeben úgy kikefélte, dörzsölte, hogy kettős eredményt ért el, a bakkancs tükör lett s a mérget kiadta.

A vén tökéletlen székely nagyot huzott a szopós korsóból, köpdöste a markát, úgy mosdott. Változót vett s még a haját is megszirozta, mintha ünnep lett volna. Előkereste a somfa botot az ajtó mögül, feltette a kalapját, hátra vetette az átalvetőt s ment a kis kapunak. Onnan szólt vissza az asszonyra kacsintva:

— Ha éppeg tudni akarod a mélcás főispán úrhoz megyek. Ezt a körtövet őes megkostólhassa, ennél külömbet nem evett.

Büszkén indult el az uton. Ment mende-gélt. Úgy vágta a bakkancsot a földhöz,

mintha még most es katona lenne. Hej, pedig de régen volt, negyven esztendeje. Vagdosta azér a bakkancsot, csak egyre gyengébben, mire az alvégre ért, megcsendesedett s a Suta Nagy János kapujába megállt. Két inges gyermek s egy leányka futott ki onnan, hogy meglátták.

— Mit visz Minya bá', hová menyen? — faggatták.

— Én aztán semmit, es sehová.

— Mük aztán látjuk, hogy menyen s tele van az átalvetője es.

— Na, ha jobban tudjátok, megmondom. Aranyalmát viszek a tündérkirály leányának tul az operenciás tengeren.

— Hol van az?

— Udvarhelyt.

— A béka tó?

— Menyj me megcsaplak.

— Adjon egy körtövet!

— Még azt es tudod?

— Igen hát, adjon nó.

— Nekem es egy körtvét.

— Nekem es.

— Egyet se. Nem megmondtam, hogy a tündérkirály leányának viszem, nem haragíthatom meg a szép királykisasszonyt. Még varasgyík lesz belőle.

— Milyen az? — kérdezte a kis leánka igen kíváncsian.

— Olyan, mint te, — felete Minya bá' s tempós nyögésekkel, mintha igen nehéz volna

a teher, levette válláról az átalvetőt, kikötötte az egyik szárnyát s ellátta a bárom gyermeket körtével kedvökre, s a maga kedvére.

Aztán ment tovább lassabban, ment mendegélt az úton. A harmatot felszárította a nap. Egyszeribe megindult a por s belepte a lábán a bakkancsot, a napsugár már nem láthatta magát a tükrében.

Sári néni munkája is így veszett kárba. Az áldás kint volt a mezőn. A buza kalandgyákban hordásra várt, s a törökbuza még a lábán, hogy érjen, csak Benkő Sandri hordta a maga gabonáját, éppege rakódott a szekerre s a gyermek állt a tehenek előtt. Minya bá' is megállt szót váltani Sandrival. A gyermeket ő tartotta keresztviz alá le kellett adja neki is a maga körte porcióját. Még gyönyörködve látta a piros pozsgás fiucska, mint harap belé az ízes gyümölcsbe s a lé, hogy esurrog végig a száján, aztán elköszönt s folytatta útját.

A szomszédfaluban Gyürki komájának két hitván leányoeskája állta az útját, olyan nagypénteki színűek. Tán, ha nem egyéb, a mostohájuk elsajnálja tőlük az ételt. Azok ketten még többet kaptak a körtéből. S így mire Udvarhely város elején is áthaladt, erőt megkönnyebbült a vállán a teher. Maga nem evett, csak a főtéren a templom előtt guggoló öreg koldus asszonynak vetett még oda pénz helyett egy körtét s azzal kutty mindenkinek, a míg sok instalás után be nem ért a méltóságos főispán úr előszobájába. Ott letelepedett egy szépen faragott padra s maga mellé tette az átalvetőt, hogy komótosan várhasson. Az előszoba igen nagy volt, hosszúra elnyult üvegfal világította s rengeteg hiábavalóság volt benne összehordva. Minya bá' szeretett volna pipára gyujtani, hogy könnyebben teljék a várás, de nem volt illendő s minthogy saját magával nem eredhetett beszédbe, szemlélődött. S e közben feltűnt neki egy majomketrec három mulatságos kis lakójával. Odatopogott hozzájuk s bámulta őket.

Az egyik majom kinyult a rácson. Szegény féreg, olyan a keze, mint a gyermeknek s itt raboskodik, gondolta Minya bá'. A majom várt valami jó falatot, hogy nyujtsanak neki. Kis pofáját oda dugta a rácshoz s megengedte, hogy megvakarják a fejét az öreg nagy gyönyörűségére. Közben addig nyujtogatta a kezét a beste állatja, míg a markába nem kapott egy körtvét. Oda jött a többi majom is s kaptak ők is. Jóízűen s gyorsan tüntették el egyiket a másik után. A huszár megkésett, hogy Minya bát a méltóságos fő-

ispán úr becses színe elé vezesse. Addig addig, míg az átalvető kiürült. Azt észlelve, az öreg méregbe jött, na most má mehetek haza szégyenszemre. Megfenyegette botjával a majmokat s rögvest kisírult az ajtón, nehogy a huszár utána jöjjön.

Hazafelé aztán megenyhült s mintha valami jóleső érzés töltene el... És egészen vidám lett, mikor feleségének elbeszélte, hogy nem találkozott az öreg mélesással, mert az első szobában, ahol sokáig kellett, hogy várjon, a főispán úrficskák mind elkéreggették tőle a körtvét, nem maradt meg hirmondónak se egy es. De hát nem sajnálom a mélesás úrfiak ették meg így es, elhírelhetik az apjuknak, hogy milyen fáintos vot.

Tán a vén tökéletlen egy kicsit magát is hittegette, ha nem egyéb.

Repül a kis szitakötő.

Repül a kis szitakötő

Merészen, merészen,

Megfogja őt a halacska

A vizen, a vizen,

Vickándozik a halacska:

Szép dolog, jó dolog;

De megfogja Pisti kezén

A horog, a horog.

Ugrándozik Pisti vígan,

Kedvire, kedvire.

Megfogja a tanítója:

„Jer ide, jer ide.“

„Nem horgászni, — tanulni kell,

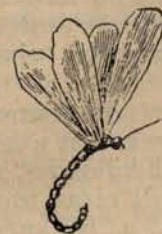
Te fiú, te fiú!

A hal helyett, számárpaddon,

Szekundát fogsz és ez nagyon

Szomorú, szomorú“ ...

Földes Zoltán.

Maki-Muki mulat kedvére.

Elmeséli: Földes Zoltán bácsi.

— Ah! Itt vagy, Maki? — Azt hittem, végleg kámforrá lettél!... Na, csak hogy megtaláltalak, kutyafülfű!...

A Hójában történt dolgok óta serényen kerestem Maki-Muki barátomat. Míg nem egy söntésben ráakadtam, ahol nagy igyekezettel ropogtatta a kéthetes zsemlyéket.

Mivel a farkincája nem látszott ki a hosszú frakk alól, a korcsmárosné is afféle kóbor angolnak nézte. Traktálta, — de Muki csak a fejét rázta, mert neki ezúttal éppen a zsemlye tetszett. Volt előtte üres üveg is. Ugy látszik, bevágott egy palack „papramorgót“, mert félre volt csapva a cilindere.

Alig szorítottam vele kezét, felugrott az asztal közepére és táncolni kezdett.

— Mak-mak-mak! — rikkantotta el magát.

A vendéglősnét meglepte a mutatvány. Ellenben a sarokban szunnyadozó három cigány-muzsikus rögtön vérszemet kapott.

— Ha úr van, pénzeske is van! Ránt-suk a vonót, purdék!

A nagybögős kitörölte az álmat a szeméből. — Buum-búm — fűrészelt a régi, vásott bögön. A cimbalmos úgy belevágott a húrba, mint pajkos villám a telefondróttba. A primás pedig odasomfordált Makihoz a hegedűjével:

— Csak egy kislány van a világon!... Danolta mézédés hangon s rántott a vonón, felkaesintva Muki úrra.

Amire Muki szintén felemelte a kezét, s a jobb karjával — mint valami vonóval — a bal karján át hegedülni kezdett.

Az udvarias Mukkanecs Teofil, vagyis a cigányprimás, rögtön odanyujtotta neki a hangszerét:

— Tessék, méltóságos uram!... Ugy látom, kedveli a művészetet.

— (Ez a bolond lord még muzsikálni is akar, — puszogott a korcsmárosné a pultnál.)

Hát Maki-Muki barátom nem volt rest. Ugy elkezdte húzni, ütni, verni, szabni hol a vonót, hol a hegedüt, hol megfordítva, hogy mind a három cigány elhült bele... Fél perc multán a vonóból ostor lett. A lószőr levált róla és a levegőben rittygett. Elpattantak sorra a húrok is. De azért Muki „hegedült“ és ugrált tovább. Mukkanecs Teofil, első cigányprimás pedig először elsárgult, aztán

elzöldült, végül belevörösödött. Mikor a vörös színnél járt, kitört belőle az indulat:

— Há-há-hát, uram, maga tönkretett, meggyilkolt egy szegényembert! Tesék nekem ezt megfizetni, mert ha nem — —

Erre már ott termett a cimbalmos is, meg a bögös. Együtt cimbalmozták meg bögték:

— Igen, tessék megfizetni!!

Közbe akartam lépni. De Maki most is fürgébb volt, mint én. A nyakon ragadott hegedűvel fejen loccsintotta szegény Mukkanecs Teofil. A város első primása ijedten hátrált. Persze, rázuhant a cimbalomra. Amiért a cimbalmozzal kapott hajba.

— Ezt az úr csinálta! — ordította el magát a nagybögős, a kövér Rupi Róbert. A nagy nyirettyüvel vészesen közeledett. De Muki leugrott az asztról s a nyakába kapaszkodott. Rupi viszont beleült — „véletlenül“ — a tulajdon nagybögőjébe... Ott kalimpált benne, mint valami fürdőkádban. A vastag húrok valósággal rátekeredtek a beszakadt bögőben.

— Fizess, lord! — Rohant elő az új ellenség, a korcsmárosné, rámutatva a szétrugdosott ételekre és edényekre.

Maki-Muki megvicsgorgatta a fogait. Az asszony önkéntelenül a saját bibircsós orrához kapott.

— Vigyázzon, néném! — kiáltottam oda neki, — mert ez könnyen leharapja!... Nem látja, hogy ez nem angol, hanem egy dühös majom?... Engem küldtek a megfélemezésére!...

— Ó, egek és minden seregei! — sikított a vendégfogadósné. A cigányok pedig szintén nagyon megijedtek és sietve kotródtak be, ki a pudli, ki az asztalok alá... Már ahogy lehetett, hirtelenjében.

Ilyen veszedelmes kalandba sodort még engem is Maki-Muki barátom.

Tiloló lány dala.

Irla: Kirjárné, Kovács Emma.

Töröm, töröm, a kenderem,
 Ütögetem, jól kiverem,
 Tilolópad csitteg, csattog,
 A pozdorja mind szét pattog.
 Kender puhul, pozdorja száll,
 Nem marad, csak szép selyem szál.
 A selyem szöszét kifésülöm.
 Guzsalyomra felkötözöm.
 A fonóban nótaszóval
 Szaporodik a sok fonál.
 Rokka mondja: hajtsad, hajtsad
 A sok szösz nem fog ki rajtad.
 Orsó mondja: kergess, pergess,
 A fonalból kelengye lesz.
 Szép menyasszony a kis lányból,
 Szép vászon a szép fonalból.
 Kész a fonál. Kiszapulom.
 Patak partján kiszujkolom.
 Megszáritom fényesnapon,
 Szövőszékbe befogdosom.
 Mozog a nyüst ide-oda,
 Szálat ver a borda foga.

Vetélő fut víg serényen,
 A szép vászon mindjárt készen.
 Beleszövöm szívem álmát,
 Lelkem színes tulipánját.
 Rozmaringot, piros rózsát,
 Kis kertemnek lilomját.
 Bársonycsíkot bíborszálal,
 Muskátlit egy kis madárral.
 Vörös színnel kakas tarajt,
 Múlt időből újra kihajt,
 Ósanyáknak színes álma,
 Tündökletes szép mintákba.
 Szent örökség. Kegyelettel
 Szőjjük, varrjuk, szeretettel.
 Háziszóttas, drága vászon
 Magyar szív és magyar álmom.
 Beleszöve szép színesen,
 Vegyétek kedvvel, szívesen.
 Magyar házból ki ne fogyjon.
 Kis szobánkban mosolyogjon.
 Ősi idők ősi álma,
 Nagyanyáink híres vászna.

A sülelmedi nyári találkozó.

(A szerkesztő néni nyári emlékeiből.)

Úgy volt biz az, úgy — már megmondom nektek, kis cimboráim — ahogy igaz valóságban történt. Esztendőök óta ígéretem a sülelmedi kis cimboráknak, hogy ha arra visz az utam feléjük, meglátogatom őket. De valami ok miatt mindig Kolozsvár—Nagyvárad—Szatmár felé kellett mennem — és a találkozó mindig elmaradt.

Most aztán a nyáron sikerült végre Kolozsvár —Dés—Nagybánya—Szatmár felé jegyet váltani, vagyis a szamosvölgyi vonalra s megírtam, hogy ekkor s ekkor utazom s lesznek a sülelmedi állomáson.

Szép, napsugaras nyári délután indultunk el Kolozsvárról, de ahogy Dést elhagytuk, mindinkább borult az ég alja. Nagyiklódnál már villámlott, Zsibó környékén aztán teljes erővel tört ki a vihar. Dörgés dörgés után s a hosszú villámkigyók a fél eget átfutották. Az utasok attól féltek, hogy még a vonatba is becsap a villám. Olyan felhőszakadás kerekedett a viharból, hogy a kukoricák derékig merültek a piszkos szennyes árba. Egy nagytenger lett a környék. Sülelmeden is zuhogott az eső. Gondolkoztam, hogy megyek be a faluba, — mert, hát ilyen időben senki ki nem jöhet a házból.

Hát Uram Isten — mit látok? Kendőbe, pokrócba takarózva ott várnak engem az én kis sülelmedi cimboráim a szakadó esőben. Velük van

dr. Tapsony Endre tiszteletes bácsi is. Persze ő is ázik. No volt öröm! Nem is törődünk aztán mi már az esővel — felülünk akár dézsából is önt-hették volna — csakhogy együtt voltunk.

Ekkor láttam, hogy a hűség, a ragaszkodás. a szeretet túlér viharon, záporon, szakadó esőn is! Másnap, vasárnap délelőtt együtt voltunk a templomban a kis cimborákkal. Utána bemutatkoztak sorra a gyermekek.

Jókor délután a tiszteletes nénival lementünk kocsin megnézni a festőiszépségű cibói szorost s partfürdőt s a méltóságteljesen hömpölygő Szamost. Mire visszajöttünk, már együtt voltak s vártak ránk a kis cimborák szüleikkel s testvéreikkel. Ekkor volt a nagy találkozó. Leveleikből már ismertem a gyermekeket, de most megismertem őket személyesen is. A kicsi szőke Soós Nusikát, a szótlan Koncz Rózsikát, az ügyesen szavaló Keményfi Gyuszit, Koncz Mihályt és a többi Koncz s Balogh gyermekeket, Bene Ibolykát, s mindazokat, akik eljöttek!

Meggyőződtem, hogy az Uj Cimborá nem járt nekik hiába. Értelmesen, szépen elmondják ott a szülők a nagy testvérek előtt, hogy mire tanította őket az Uj Cimborá. Verseket szavaltak belőle, mesét mondtak. Mondhatom, igaz gyönyörűséggel hallgattam őket. Mindegyik megérdemelt egy kis ajándékot.

De büszkék voltak a szülők is a gyermekeikre, hogy így kitétek magukért. S meghatóttan köszönték meg az Uj Cimborá munkatársainak, hogy

annyi gonddal és szeretettel írnak, még a kis falusi gyermekeknek is.

— Tessék itt maradni közöttünk — mondták a jó sülelmediek — s tanítani a mi gyermekeinket, inkább több fizetést adunk, mint amennyit a városiak adnak...

Óh, be kedvesek voltak ezek az egyszerű,

kérgeskezű, de aranyzívű emberek. Úgy megszerettem őket, hogy szívesen köztük is maradtam volna. De hát, ha a szerkesztőség s nyomda Kolozsvárt van, csak vissza kell menni Kolozsvárra.

Hanem azért a barátságot állni fogjuk. A gyermekek írnak majd hosszú leveleket. S én, ha arra járok, mindig meglátogatom a jó sülelmedieket.

Az első csalódás.

Írta: Horváth Sarolta.

Az egyiket Editnek szólították névsorolvasáskor az iskolában, de a cseléd, aki minden reggel elhozta a táskáját az iskolába, Babának szólította.

A másikat Sárának hívták, de bátyja, aki már nagyobbacska elemista volt, mindig így bucsúzott tőle, amikor elengedte a kezét az iskola kapujánál:

— Légy jó kis leányka Sárrikám.

Baba és Sárrika nem régen koptatják az iskola padjait, csak most került mindkettő az első osztályba, hogy megtanulják az olvasás, írás nehéz tudományát. Az első napon édesanyjuk vezette el őket az iskolába. Sok kicsi szőke, meg barna fiúcska, meg leányka volt már ott. Bizony, a legtöbben akkor látták egymást először s csak nézegették egymást kíváncsian, vagy félénken.

Azután bejött egy kedves néni és az mondta, hogy ezután mind az ő gyermekei lesznek s mind szeretniök kell egymást, mert ezután valamennyien testvérek lesznek. Megsimogatta a buksi fejecskéket s azt mondta Sárrikának:

— Ez a kis szőszke a legkisebb; te itt fogsz ülni az első padban. Mindjárt lesz párod is, ha még van egy ilyen csöppség.

Akadtt bizony. Kézenfogva hozta Sárrika mellé Babát s azt mondta nekik, hogy ezután mindig egymás mellett fognak ülni. A két kislány csak félve nézte egymást.

Lassan dél lett és az első osztályosok vígan indultak hazafelé. Sárrika a bátyjával ment kézenfogva és egész úton csacsogott, be nem állt a szájacskája.

— Jaj, te Laci, ha látnád, milyen szép kis lányt ültetett mellém a tanítónéni. Olyan fekete a haja, mint a korom s az arca szép piros és fehér. És a ruhája, jaj a ruhája! Tele van apró fodrokkal és mindenkinek csipke van a szélén. Aztán hozott magával vajas kiflit az iskolába és a kifli selyempapírba volt csomagolva. És — óh — Editnek hívják, meg Babának.

Lackó nyugodtan hallgatta a kislány beszédét s csak néha tett egy-egy megjegyzést.

Haza értek, pedig bizony jó messze laktak az iskolából. Otthon a kis négyéves húgocskájuk, Bözsike, tipegett eléjük, tapsolva örömeiben, hogy megjöttek a nehezen várt játszótársak. Azután anyuka is előkerült a varrógép mellől s csakhamar leültek a terített asztal mellé. Így ment ez mindennap. És a kicsi Sári mindennap új szépet és jót mesélt a szomszédjáról.

— Jaj mamám, ha látná, milyen szép füzeteket hozott Editnek az apukája. Ő sohasem ír palatáblára, hanem ceruzával, szép, fehér irkalapra és mindennap más csipkés kötény van előtte és más színű szalag a hajában és — képzelje mamus — a barna cipőjére mindig huz egy fekete gummicipőt, mert azt mondja, azt otthon az előszobában leveszi és akkor nem sáros soha a barna cipője.

Igen, Editnek mindene szép és finom volt, mert az ő édesanyja nem szegény özvegy asszony volt, hanem gazdag uriaszony s az apja főmérnöke volt egy nagy gyárnak. Az Edit selymes haját a szobalány kefélté simára minden reggel s fehér kötényekről is ő gondoskodott mindennap.

Egy napon boldog izgalommal jött haza Sárrika az iskolából és örömmel újságolta, hogy Editnek az anyukája eljött az iskolába és négy kislányt kiválasztott, hogy négy óra kor, amikor vége lesz a tanításnak, menjenek el Editékhez, mert nagy uzsonna lesz. A cseléd jön értük és estig fognak ott maradni.

Én is megyek édes mamám, jaj, de boldog vagyok.

Özvegy Balázné is örült, mert látta kislánya boldogságát. Előkerült a szekrényből a legjobb ruhácska, a legjobb kis cipők és még Bözsike is meglegedetten mondta:

— Sájita a ledebb tislány a viládon.

A legszebb kislány pedig négy óra után kerekre nyílt szemmel állt meg a gyönyörű rácsoskapu előtt, mely megnyílt előtte és négy kis társa előtt. A kavicsos út kanyarogva vezetett a ház elé, mely Sárrika előtt olyan volt, mint egy mesepalota. Elöl majdnem egészen üvegfa volt, mely alig látszott ki a futórózsa alól. Előtte hatalmas fák állottak, me-

lyek alatt színes padok hívták pihenni az embert. Sohasem látott ilyen szépet! Hát még belül! Az a sok szoba, puha szőnyeg, fodros függöny, a sok-sok csipketerítő, az Edith játéka, külön babaszobája, amelyben csak ő lakik a babáival. Jaj, mindezt Laci és Bözsike is láthatnák, de jó lenne.

Uzsonnáig úgy eltelt az idő, hogy észre sem vették. Éhesen ülték körül a nagy asztalt, melyen ott párolgott a finom habos kávé, mellette a kalács, tésták és két nagy, kerek torta. Boldogan nyelte Sáríka a jó falatokat, mert a jó néni mindig ott volt mellettük és biztatta őket. A maradékot pedig kis esomá-gokba kötözte és azt mondta, vigyék el a testvéreiknek.

Miután megköszönték az uzsonnát, játszadozni kezdtek. Edit otthon nem volt az a szelíd kislány, akit Sáríka az iskolából ismert. Látszott rajta, hogy ő a legnagyobb úr a háznál. Azt találta ki, hogy az anyuska ruhájába öltözik és úgy ugrál a vendég kislányok előtt. Sorra szedte ki a szépen felakasztott ruhákat s hogy magát jobban lássa, felállott egy székre a tükör előtt. De jaj. Megbotlott a hosszú ruhában s a magas széktámla neki esett a tükörnek, szétzúzva azt. Edit pedig a földre dobált ruhákra esett. A leánykák ijedt sikoltással szaladtak szét,

csak Sáríka maradt ott, földbe gyökerezett lábakkal. Azt hitte, hogy Editnek valami baja történt.

A nagy csörömpölésre és sikoltozásra bejött a néni is, de akkor már Edit eléje szaladt és, hogy magát kimentse, gyorsan hadarta, hogy Sáríka akarattal lökte meg a széket, mert mindig irigyeli az iskolában, hogy őt jobban szereti a tanítónéni, mint Sáríkat.

A kislány a csodálkozástól meg sem tudott moccani, akkor sem szólt semmit, amikor a szobalány a néni haragos szavaira gonyos nevetéssel ráadta kis kabátját és kitette az ajtón. Nem szólt semmit, csak egy egész gyönyörű világ omlott össze a lelkében egyszerre.

Otthon a szomorú kis családnak sírva mondta el a gazdag uriházban történeteket. Odabújt a jó anyja szívéhez és sírástól el-elcsukló hangon sutto-gta:

— Meg sem kérdeztek, meg sem hallgattak mamám. Hát ilyen rosszak az emberek? Hogy lehet ilyen gonosz az, aki szép és gazdag? Mind ilyenek az emberek, így bánnak mindig velem ezután?

A könnyes szemű édesanya pedig álomba símogatta az ő kisleányát, akinek első színes álma tört össze egy szétzúzott tükörrel.

Ki a bűnös?

Jancsi hallgatott. Nem akarta megmondani az igazat. Azt mondotta neki az osztályfőnök úr: — Ha a legkisebb panasz lesz ellened, kiteszlek az intézetből! — Mi lesz, ha megtudják! Szegény, jó édesanyja annyit sír miatta!... Miért is kellett a rajzterembe bemenni és lefröcskölni a rajztanár legujabb szobrát tintával? Pali tintatartóját otthagyni! Szegény Pali!... Most őmiatta bűnhődik...

Csöngették. Mindenki a helyére ült. Bejött a rajztanár. A fiúk köszöntek. Leültek.

— Kovács Pál! — szólt a rajztanár úr. — Ki fröcskölte le a szobromat? Kié ez a tintatartó? — S Pali kezébe adta azt.

Pali elsápadt. De mentséget talált: — Kovács Jancsié is ilyen!

Jancsi azt felelte:

— Tanár úr kérem, az én tintatartóm fedelére be van vésvé a nevem kezdőbetűje.

Pali akkor így szólt:

— Az én tintatartóm otthon maradt.

— Menj érte, Várnai! — mondta a rajztanár. — Te meg Kovács menj rajzolni!

Pali a helyére ment, könnyes szemmel rajzolta a mintát. Jancsi nem tudott rajzolni.

Ide-oda húzgálta a ceruzáját. Úgy látta, hogy azt a szobrot rajzolja le, amelyet lelocsolt, a szobor pedig fenyegetően rázta öklét Jancsi felé.

+

A következő órán az osztályfőnök úr és a rajztanár jöttek be a terembe. Az osztályfőnök úr így szólt:

— Kovács Pál, ki fognak csapni az intézetből!

Pali egészen megzavarodott. Össze-vissza futkostak a fejében a gondolatok. Mi is történt tulajdonképen?... A multkor megdicsérték és most ki akarják dobni! Szegény édesanyja!

Most már Jancsi lelkiismerete is megszólalt. Mi lesz, ha miatta kicsapják Palit?...

Felállt: — Ne tessék haragudni osztályfőnök úr kérem, én öntöttem le a szobrot tintával.

Mindenki ránézett. Jancsi meg lehorgaszott fejével állt az osztályfőnök ur előtt, akít nagyon meghatott ez a jelenet és így szólt:

— Kovács, most az egyszer megbocsájtunk neked, de ha még egyszer ilyesmit csinálsz, véged!

Pali könnyein keresztül mosolyogva nézett Jancsira.

Kerepes, 1938.

Bérczes István, II. g. o. t.

MARCELLA NÉNI POSTÁJA

Ne feledjétek el kis cimborák megírni, ha: más lakásba költözködtök vagy más városba mentek tanulni. Szóval: minden címváltozást azonnal közölni kell a kiadóhivatallal. A levélírásnál a kelet helyét és idejét — nevetek mellől az osztályotok számát le ne feledjétek. Levelet mindig tintával írunk s nemcsak a *külsőre*, de a *helyesírásra* is ügyelünk!

Az új iskolai év elején minden kis cimborának jó előmenetelt kívánunk.

Teleky Dezső. A róka és a nyuszi történetét nagy érdeklődéssel olvasták a gyermekek. A küldött kéziratokat megkaptuk — köszönjük, fel is használjuk. — *Kirjákné Kovács Emma.* Az irodalmi téren elért sikerekhez őszinte örömmel gratulálunk. Kövesse még több ilyen szép siker. A küldött kéziratokat felhasználjuk. Az iskolai történet jó, csak egy kicsit laza. Összébb kellene vonni. — *Károlyi Lajos. Apa születésnapjára, Az édesanyámnak, Hogyha nekem...* Mese c. verseit megkaptuk s a közlendők közé soroztuk. Különösen a rövid tejedelmű dolgokat gyakrabban tudjuk felhasználni. A „Mese” című vers utolsó előtti sorajban változtatásra lesz szükség. Szeretnénk ha közelebbit is írna magáról, hogy megismerhessük jobban is. Munkatársaink között szeretettel köszöntjük: Isten hozta közénk! — *Felszeghy Jolán.* Örömmel látjuk érdeklődését kis lapunk iránt, szeretettel fogadjuk munkatársaink közé. Hisszük, hogy munkássága a gyermekvilágban építő hatású lesz s örömet fogja majd találni a gyermekek szeretetében s ragaszkodásában. A gyermeklélek olyan, mint egy finom művészer: megérzi, hogy ki hajol le hozzá szeretettel. Épp azért is ezzel fogadjuk közénk: Isten hozta! — *Dávid Gabriella.* Megleptél leveleddel. Utazgatásaidat csak helyeselni tudom, mert nő-ember számára lelki gazdagulást és sok-sok élményt, élettapasztalatot jelent Mikor látunk nálunk. — *Bartha István.* A „Buzahordás” c. kézirat beérkezett. De csak egy kis átírással lehet hozni. Szíves üdvözet. — *Dr. Tapsony Endre.* A szíves, magyaros vendégfogadásért ezúton mondok köszönetet az egész családnak — *Iszlay Erzsébet, Marosvásárhely.* Nyaralni voltatok s pompásan telt a nyaratok, jobban mint Dicsőben, ahol nehezen tudtok megszokni. Az idén kertészkedni sem tudtatok, mert nem volt hova vetni. Na majd jövőre kertészkedtek, ha máshol nem ládátkban vagy cserepekben. — *Novák Béla Gyergyószentmiklós.* A gyönyörű havasi gyopároknak nagyon örültem. El is tetsem őket emlékebe. Köszönöm a figyelmet. — *Incze Lajoska I. q. ot. Enyed.* Küldöd a nyári beszámolót. A közlendők közé tesszük. Az a fő, hogy jól töltöttétek a nyarat. Érdeklődsz az eszperantó iránt s kéred Kormos Jenő bácsitól az eszperantó

betűk magyar értelmét. Jenő bácsi el is küldi majd. A levelet testvéreid Pista és Ancika is aláírták. A legkisebb testvéred nevét nem tudtam kibetűzni. No majd, megírod még egyszer az ő nevét is. — *Bányai Karola II. g. ot.* A nyáron mit gondoltál egy nap, mit nem? Elővetted a régi számokat és az összes játékokat: a Bilkay Gizella néni s Mohalyi Gábor bácsi és a Kudor Kató néni játékait is mind elkészítetted. Képzelem egész boltravaló játékok lett ilyenformán — s most barátóiddal együtt mindig ezekkel a játékokkal játszadoztok. — *Hénner Aranka III. el. ot.* Nagyon ügyesen toboroztál a nyáron mikor nálatok voltam. De csak toborozz továbbra is — *Gross Ancika III. el. ot. Szatmár.* A nyáron meglátogattál Szatmáron. Így láthatam, hogy tavaly óta milyen sokat nőttél, az Uj Cimborát most is nagyon szereted, oda nem adnád semmiért. Már van is neked 52 Uj Cimborád s vigyázva, gondosan gyűjtöd őket. — *Zoltán Levente.* Hol töltötted a nyarat? Majd írd meg szépen a nyári beszámolót. — *Berger Tibi Nagybánya.* Uj Cimboránk vagy. Remélem ha megismered, meg is szereted ezt a kis ujságot és minden sorát elolvasod majd. — *Rubi Attila, Rósz Vera, Stempel Zoltai, Schreiber Frédi, Miklós Zsuzsika Nagybánya, Murvay Baba Szatmár.* Uj kis Cimboráink vagytok. Szeretettel igazolunk be benneteket is az Uj Cimborá olvasó táborába.

Mit játszunk gyerekek?

Hatos cicafogó.

Nagyon régi szabadtéri futós játék, Mint a neve is mutatja haton játsszák. Négy az egér, kettő a cica. Amikor jókora távolságra feláltak a párok, az egyik cica számol: Egy, kettő, három. Mire a hármat kimondja az egereknek ki kell futni. Az egerek már előre is megegyeznek szemmel intéssel, hogy melyik kihez fut, a baloldali egér rendszerint a baloldalihoz, a jobboldali a jobboldalihoz. A cicák egymás kezét el nem eresztve futnak az egerek után. Nem szabad külön külön futniok, mert csak úgy érvényes az egérfogás, ha mind két cica ugyanazt az egeret fogja meg. A következőkben az elfogott egér lesz a cica a társával együtt.

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. — Egyes szám ára 10 lej. Magyarországon 12 p., Jugoszláviában 150 dinár, Csehszlovákiában 60 ck., Amerikában 300 lej.

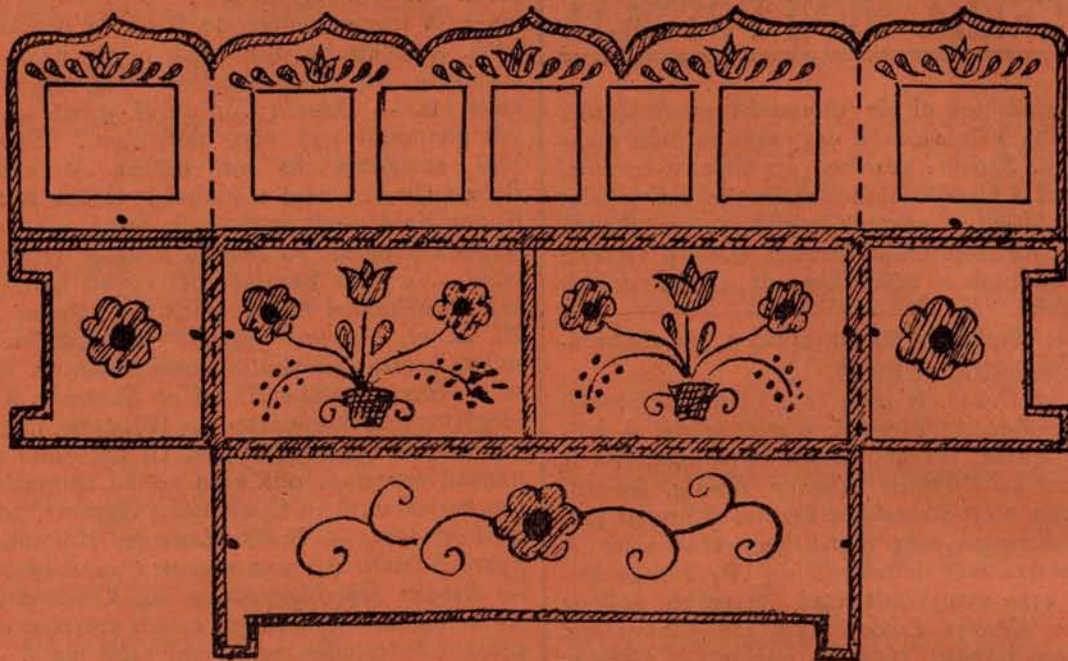
Főmunkatársak:

Teleky Dezső, Coltești.
Simon Sándor, Bacia
Kormos Jenő, Chiend

* * *

Minden cikkért a szerzője felelős.

Játék is, rajz is.

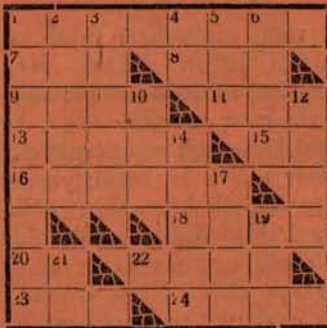
Gyűlnek a bútordarabok a kalotaszegi szobába. Szorgalmasan gyűjtsétek őket, minden darabot külön-külön elkészítve. A székől hatot

vagy négyet kell csinálni. A kanapéból, vagyis padládából: egyet. Így karácsonyra kész lesz az egész szoba bútortok.

FEJTÖRŐ

1. Keresztrejtvény.

Beküldte: *Pethő Sándor* III. g. oszt. tan. Torda.

Vízszintes sorok: 1. Európai ország. 7. Szülő. 8. Por és víz keverék. 9. Gyermeke (fonetikusan). 11. E-vel, kabát. 13. Román dohány. 15. Juttat. 16. Brazíliai folyó. 18. Időhatározó. 20. Ér. 22. Nagyszülő. 23. Nem, franciául. 24. Vándor madár

Függőleges sorok: 1. Molyirtó szer. 2. Kábitó szer. 3. Indulást jelző szó. 4. Kötőszó. 5. Fűtőanyag. 6. Füzet. 10. Hallod, románul (fonetikusan). 12. Leánynev. 14. Vándornép. 17. Dal. 19. Könnyezik. 21. Vissza: fém.

Megfejtésül beküldendő: Vízszintes: 1, 16, 24. Függőleges: 1, 2, 3, 12 és 14.

Megfejtési határidő: 1938 szeptember 20. A megfejtők között jutalomkönyveket sorsolunk ki.

A 15-ik számban közölt rejtvények megfejtései: 1. Szélmalomrejtvény: Mesemondó király-

kisasszony. 2. Földrajzi pótlórejtvény: Pamir fensík. 3. Össze-vissza: Gulyás. A találos kép megfejtése: Petőfi Sándor: „Megy a juhász a számaron” c. verse.

A 16-ik számban közölt rejtvények megfejtései: 1. Keresztrejtvény: Vízszintes: 1. Délibáb. 9. Tok. Függőleges: 1. Dénes. 3. Latin. 4. Bokor és 6. Bandi. 2. Névjegyrejtvény: Jakab János szabó, Temesvár. 3. Magánhangzótlantul: Madarat tolláról, embert barátjáról ismerjük meg. — Ki tudja? kérdéseire a helyes feleletek a következők: 1. Teve. 2. 40.000 km. 3. Ottawa. 4. Balkán. 5. Addis-Abeba.

A 17-ik számban közölt rejtvények megfejtései: Betűrejtvények: 1. Kegyszer. 2. Kötőtű. 3. Földrajzi pótlórejtvény: Románia. Ki tudja?: 1. Nimródé. 2. Attila. 3. Álmos, Előd, Kond, Ond, Tas, Huba és Töhötöm. 4. 1001-ben. 5. Kálmán k.

Megfejtést küldtek be: Szakács Márton és Ernő, 15., 17. sz. Ferenczi Géza, 15., 17. sz. Turdeanu Klarika, 15., 17. sz. Meisner Renée és Éva, 16., 17. sz. Demeter Irénke és Lajoska, Gálffy Gábor, a fogarasi rom. kath. elemi iskola növendékeinek nevében Müller Erzsébet VI. o. tan., Kovács Éva, Pataki Béla, Bartha Ilonka és Jancsi, Rosenfeld Károly, Donogán Juliska, Gödry Ildikó, Kleinberger Jenő, Tyma Magda, Almássy Nucika, Horváth Erzsébet, Pályi Kiss Éva és Nóra, Klein Tibi, Buzás Gabi, Filep Éva, Kulcsár Erzsébet és Ádám Katóka.

Könyvjutalomban részesültek: Ferenczi Géza, Meisner Renée és Éva, Pályi Kiss Éva és Nóra.